

lijke" plaats in. Zij zijn slechts in naam adviseerende leden van de Synode; er wordt een bijzonder Synodaal besluit vereischt, om een tegenwoordig van elk Seminarie ter Synode toe te laten. Hij is daar dan niet meer als rapporteur over de zaken der school, hij heeft geen adviseerende stem en mist het recht, om in eenige commissie zitting te nemen.

Deze toestand is een gevolg van de reactie tegen den overwegenden invloed, dien vader John Livingston" op de Synoden heeft uitgeoefend. Die invloed is te overwegend geweest, want na zijn dood heeft de kerk daarin verandering gebracht en bepalingen gemaakt, waardoor hun macht verminderd is. Al ligt hierin voor anderen een vingerwijzing, doch schijnt men daar, gelijk dit bijna bij elke reactie het geval is, van het ene kwaad in het andere gevallen te zijn.

Natuurlijk, zoo worden ze geen leiders, maar houden ze ook op adviseurs te zijn. Het kind gaat met het leeg loopen van het bad den put in.

Dit zelf gevoelende, wijst daarom Prof. Dosker ten slotte nog op de methode, die bij de Presbyteriaansche kerken in zwang is.

Eindelijk wijst hij op den regel, die in de Presbyteriaansche kerken gevolgd wordt: en dien hij veel beter acht dan dien der Gereformeerde kerken in Amerika en Nederland. De presbyterianen laten hunne Professoren leden van alle kerkelijke lichamen en zoo worden deze als gewone leden door gewone afvaardiging naar de Assemblies gezonden. Dit heft dit voor, dat zij er nooit allen tegelijk komen, dat de kerk toch van hunne wetenschap zich bedienen kan, en de beschuldiging onmogelijk wordt gemaakt, dat de Professoren de Synode onder den duim houden.

Hier vergist Prof. Dosker zich.

Ook ten onzent zijn de Professoren leden van kerkelijke lichamen. Ze zijn gewezen dienstdoende, en nu gelemerde predikanten, mannen die als zoedigen rang hadden hetzij in de kerk die ze vroeger effectief dienden, of in de kerk der plaats waar ze leeraren.

Doch, dit nu daargelaten, heft ge op die wijs het bezwaar op?

Ons dunkt van tweeën één. Of naar die methode kiest men met opzet Professoren, waarvan men vooraf weet, dat ze geen invloed zullen uitoefenen. Ofte wel Professoren van wie dat wel denkbaar is.

Doet men nu het laatste, dan komt men toch weer op hetzelfde punt uit dat we mijnden velden.

En doet men het eerste, dan immers laat men met opzet de meest invloedrijke mannen thuis.

Is dat een oplossing?

Mit de Perg.

In *Priël* lichtte Dr. J. H. Gunning Jr., op verzoek, zijn standpunt toe.

Hij doet het in deze woorden:

Over de politiek een enkel woord, omdat N. N. mij ook afvraagt: »zijt gij antirevolutionair of Bronsveld-man?" Ik zou kunnen antwoorden: dat gaat u niets ter wereld aan, want ik heb nooit aan politiek gedaan, en »Priël" is niets dan een »stichtelijk blaadje." Maar ik wil mijn vriendelijke beoordeeling niet onheus afschepen, en daarom antwoord ik hem: »geen van beiden." Ik acht mijn ambtgenoot Dr. Bronsveld hoog, ik waardeer zijn scherpzinnigheid en de juistheid van veel wat hij met zijn welverstand en zijn godelijke geest, maar ik zou hem niet gaarne door dik en dun willen volgen. Van huis uit voel ik voor de oude antirevolutionaire partij, voor het oude »Program" heel veel, en de toelichting daarvan door Dr. Kuyper heb ik altijd als een meesterstuk van staatkundige wijsheid bewonderd — ofschoon er allerlei in staat dat ik niet begrijp, en ook wel een ander waar ik instinctuig voor terugschrik, al kan ik het ook niet weerleggen. Maar ook op dit terrein kan ik niet tot scherpblijvende partijkue komen. Veel van hetgeen sommige liberalen hebben gezegd en gedaan, juist ik van harte toe. Ik vond bijv. in menig woord door wijlen Minister Modderman gesproken, meer Christelijkheid, meer ernstigen, nobelen zin dan in menig woord van de heer Staalman, Heerskerk en ook wel van Dr. Kuyper, al doet deze laatste ook weer vaak mijn hart trillen van lof en dank aan God, voor zo menig geleerd en mannelijk getuigenis tegen ongelof en materialisme, als wij uit zijn machtigen mond hebben vernomen. Dat alles heeft mij huijverig gemaakt mij ooit op politiek terrein te begeven, en terwijl ik als burger zoo getrouw mogelijk mijn kiesersplichten vervul, en mij dan consciëntieus afvraag: »van welken kandidaat kan ik nu het meeste heil voor ons lieve vaderland verwachten?" heb ik alle politieke heethoofden en partijmannen steeds zoo ver mogelijk van mij gehouden, mij er weinig om bekommerend, of zij mij soms de huid volgescholden vanwege mijn »halfheid" en »onbeheersheid."

En zoo sta ik nu eigenlijk óók op kerkelijk gebied »zigt gij elksch of Gereformerd?" vraagt mij N. N. Ik zou willen antwoorden: »wel, misschien wel allebei en misschien nog wel evangelisch en modern er bij, als ge dat wilt." Met de »modern" erken ik dat een geloof, dat niet rekent met de eischen van onze ontzaglijke tijd en met de belangrijke vragen, die hij opwerpt, een laf en smakeloos ding is. Met de »evangelisch" stel ik van harte de geheel eenige persoonlijkheid van Jezus Christus op den voorgrond, en deel ik de overtuiging, dat een dor confessionalisme voor kerk noch Christendom zegen brengt. Met de »ethische" ben ik hardig overtuigd, dat alleen persoonlijke wedergeboorte ons de schatten der goddelijke genade ontvouwt, en dat de onbekende mens, al is hij ook nog zoo rechtzinnig, van de dinen des Geestes Gods niet verstaat. Met de »Gereformeerde" deel ik de hartelijke liefde voor onze wonderbaarlijke confessie, en den wensch naar zuiverder kerkelijke leven, daar ik daar doordrongen ben van de onwaarschijnlijke gemeentelijke toestanden, en met heel mijn ziel dorst naar reformatie in belijdenis en kerkbestuur.

Daarom kan ik mij onmogelijk bij een onzer kerkelijke »partijen" aansluiten. Ik acht het een ramp voor een Gemeente, wanneer in kerkeraad of kiescollege die geest van exclusivisme voortzit, die niet rust, voordat alle predikanten, alle ouderlingen en alle diakenen precies één kleur vertoonen; en allen precies één taal spreken. Binnen de grenzen der confessie, die het gemeenschappelijke vaandel is, waar alle eerklijke zonen der kerk zich om heen moeten scharen, wensch ik de meest mogelijke vrijheid voor elke schakeering, die in oprechtheid kan seggen de ouderlijke belijdenis te eeren en te deelen. En elke »partij", die voor zichzelf en voor zich alleen het monopolie der onverschachte rechtzinnigheid opsecht, wedersta ik in het aangezicht, om 't even, of zij nu »gematigd orthodox" dan wel »Gereformerd", »ethisch" of »confessioneel" wil heten. De historie leert, dat overal, vooral in grootere gemeenten, waar een

onverdraagbare partij den boventoon voert, talrijke scharen van goede, eerlijke, oprechte leden onzer kerk, die van harte hare Belijdenis liefhebben, onbevredigd blijven, en ik acht ons goede Utrecht nog niet zoo ongelukkig, omdat het naast een Bronsveld ook een De Lint, naast een Gravemeyer ook een Gewin, naast een Van Mier ook een Gunning heeft, zoo ») »vogels van diverse pluimaag", maar die toch allen maar één antwoord hebben op de eerste vraag van den Heidebergerschen Catechismus, ik zou het even ongelukkig vinden als wij hier elf De Lints hadden als dat er hier elf Gunningen of elf Gewins kwamen. Ik voor mij heb niet de allergrootste geneigdheid, dat ik voor al mijn bont geschakeerde gemeentelieden aan hunne behoeften voldoen kan, en ik verblijd mij van harte, dat er een billijke schakeering onder onze dienaren bestaat.

Ziet ge, zoo vind ik overal beginselen van waarheid, die ik wensch hoog te houden en te waardeeren, maar het is mij onmogelijk »vaste lijnen" te trekken, binnen welke dan alles zuiver en goed, en buiten welke dan alles verkeerd en bestijfwaardig zou zijn. Het goede te waardeeren overal waar ik het maar ontdek, en niemant te verachten in wien ik ook maar iets van Christus vind, dat is mijn ideaal. Ach, dat ik het altijd maar zuiverder zag en trouwer nastreefde!

Doch — ik weet het maar al te goed, en heb het in mijn zestienjarige kerkdienst maar al te menigvuldig ondervonden dat de groote meerderheid onzer Christenen, en vooral onzer predikanten, zulk een houding allerzondelings en alleroverderlijst acht. Dat noemt men »wabbelen", »wacchante spelen", »bang zijn", ja, zonder blikken of blozen werpt men u voor de voeten, dat zij »allemanvriend wilt wezen" en »zelf helemaal geen overtuiging bezit". Nu, de kerkelijke strijd heeft al zooveel taalbeleid aangericht, dat ik zoo zoeities aan geleerd heb zulke »grote woorden" hoogstens op 1/10 van hun eigenlijke betekenis te schatten, en voorts zoo min mogelijk mij om de oordeelvellingen der menschen te bekommeren.

De vrome Bugenhagen werd, na Luthers dood, van alle kanten om zijn voutouren heen, en hij »kettersche" gevoelens aanvechten, en dat maakte hem zeer. Niet om zijn eigen goden naam, maar ter wille van de Kerk des Heeren, die hij liefhad. Want zijn geweten stelde hem gerust, dat hij ten opzichte van Gods Woord en de leer zijner Kerk in geen enkel opzicht ontrouw was. En zoo zijn ze er in alle eeuwen geweest, met meeder en met minder gaven, die dezelfde ervaring hebben doorgemaakt, dat de »rabies theologorum", de »woede der godgeleerden", die ook den edelen Melancthon zoo vaak deed ruchten, toch wel te doorstaan en te doorkomen is, wanneer men maar dicht bij den Heere blijft en zich innerlijk zoo veel mogelijk losmaakt van de menschen, in één woord: alle partijvrees laat. Zoodra men zich aan een »partij" verbindt maakt men zijn vrijheid kwijt, en al zie ik nu ook niet voorbij dat men soms, wil men niet helemaal vernietigd worden, ook zelf min of meer partij kiezen moet, en al ben ik vaak dankbaar, dat er onder mijn vrienden en naaste geestverwanten zijn, die de koe eens bij de horens pakken, als het al te bont loopt — ik voor mij voel dat ik nooit ooit nimmer in één gaeel kan loopen, dat ik telkens uit den band zou springen — en blijmoedig (en zonder heel veel tranen) draag ik dan ook den toorn van tal van broeders, die mij herhaaldelijk verzeeken »toch heusch niet te weten wat zij aan mij hebben", en die zulk een »zwevend standpunt" het bedenkelijkste vinden op aarde.

Waarom moet dat nu een absolute tegenstelling zijn: »Soms moet ik uit u de stem van Dr. Kuyper te hooren, en dan weer is het mij, of gij Darbyst en Heilsgelovendijst?" Is er bij alle drie niet wel wat te leeren? Ik ben geen volgeling van Dr. Kuyper, en ik betreur u zoo veel van hetgeen hij gedaan en geschreven heeft; maar ik heb nooit in al dat geschetter en gescheld tegen hem een greintje geestelijke kracht ontdekt! Ik heb het altijd iets onbeschrijfelijk kleinachtig gevonden, als men van »hervormden" kant een dogmatischen arbeid als bijv. zijn Catechismus en Het werk van den Heiligen Geest, of een reizenwerk als zijn Encyclopaedie, zooveel mogelijk negeerde of bekimbeld, en met dankbaarheid en blijdschap heb ik de weinig »Synodale" stemmen beluisterd, die ook deze studiën wisten te waardeeren. Ik heb het altijd eilendijf fluwe gevonden, als men zijn manne opworstelen, toen heel den stroom van het moderne denken en leven, slechts met het voorname dedain kon bekijken, waarmee ik mij voorstel dat een Berlijnsche »Gigel" de worstelaars in een Grieksche arena zou hebben aangegapt, al heb ook ik mijn groote bewaaren tegen veel van zijn plannen en adviezen, al heeft hij ook mij menigmaal gegriefd en vertoerd door zijn critieken en vonnissen over tal van personen en beginselen, die ik liefheb.

En waarom zou ik nu niet af en toe in mijn eenvoudige stukjes een toon mogen doen hooren, die aan zijne dikwijls zoo schoone en innige stemtelijke meditatien, aan beginselen, ook door hem bepleit en verdedigd, herinnert? Is er dan niet een breed veld, waarop ik den geharnasten strijder als een broeder mag eeren en vergezellen? Is hij niet een belijder van de Godheid des Heeren, van het kruis van Golgotha, van de zalighe des zondars door zijn genade alleen, en dat met een kloetheid en beslistheid, die menigen onzer beschamen mag?

We hebben, bij wisselend, ook aan deze levensuiting een plaats in onze kolommen willen geven.

Niet bij wijze van plasdankje, maar omdat waardeering op waardeering aanspraak heeft.

Om nu maar niet meerdere tegenstellingen te maken.

Buitenland.

Frankrijk. Madagascar.
Het optreden van Fransche Protestanten bij den minister van Kolonien tegen de tactiek der Jesuïeten op Madagascar, schijnt althans dit resultaat te hebben opgeleverd, dat generaal Gallieni aan alle overheidspersonen en bedienaren van den godsdienst een circulaire gericht heeft, om het hun aan te zeggen, dat er op Madagascar godsdienstvrijheid moet heerschen.

Bisschop Caret vond hierin aanleiding, om ook een circulaire te schrijven die bestemd was voor zijne missionarissen, waarin hij er zijne vreugde over uitsprekt, dat nu eindelijk de de Roomschen de vrijheid in zake van godsdienst en onderwijs geschonken was, »waarnaar zij zoo lang te vergeefs hadden gestreefd." Tot hertoe hebben de Jesuïeten op Madagascar den gang van zaken geheel beheerscht, en zonder schroom hebben zij daarvan hoog opgegeven. Toch zegt Caret: »Laat ons voortgaan, eerwaardige vaders, hetzelfde geduld en langmoedigheid gelijk voorheen te bewijzen en ons niet met de openbare zaak (het burgerlijk bestuur van het eiland) inlaten, hetzij dan dat wij God bliden, dat Hij haar de goddijlen tot dienst van Frankrijk en Madagascar." Maar wanneer de missionarissen hem vragen, wat zij doen moeten, wanneer de Lutherse predikanten op Madagascar voortgaan met hunne heldendaden, wanneer zij de Katholieke leeraren slaan en onderscheidene leerlingen met geweld tot zich zoeken te trekken, dan raadt Caret hen aan, dat zij nooit onrecht moeten doen, maar dat zij zullen trachten gedaan te krijgen, dat de Lutherse van de vrijheid der Roomschen eerbiedigen, gelijk zij die van de Protestanten eerbiedigen.

Dit alles durft een bisschop schrijven, terwijl officieel in een geschrift, uitgaande van het Protestantische Zendinggenootschap, hetwelk aan alle

leden van de Kamer van afgevaardigden gezonden is, aangehouden is, dat juist het tegendeel, van hetgeen Caret beweert, waarheid is.

Men moet maar durven!

Gallieni is den Jesuïeten voorgegaan in het valsch en verbloemd voorstellen van onloochenbare feiten. Het is uit de bladen bekend, dat door den Franschen generaal de Koningin van Madagascar werd afgezet en verbannen naar het eiland Réunion. Gallieni gaf van dit feit aan de inboorlingen van Madagascar door een proclamatie kennis, die aldus begint: »Sedert de regering der republiek Madagascar tot een Fransche kolonie verklaard heeft, is het Koninkschap in Imerina overbodig geworden. Ik heb daarom aan de Koningin verzocht, om haar ambt neder te leggen en op hare begeerte heb ik haar gemachtigd, zich naar het eiland Réunion te begeven, waar zij van de Fransche overheid de onbekrompenste gastvrijheid genieten zal."

Wij willen wel niet ontveinsden, dat de religievrijheid ernstig bedreigd wordt, wanneer mannen als Gallieni het hoogste gezag in handen hebben.

Gemengd Nieuws.

In de »Mittheilungen und Nachrichten der Deutschen Palästinavereins", deelt men mede, dat sedert eenige »wiken de Doodse Zee bevaaren wordt door een stoomscheepje, dat van het noorden naar het zuiden zich beweegt, om het Turksche garnizoen te Kerk, uit 1600 man bestaande, van proviand te voorzien. Men kan nu, als men zich naar den oever van de Doodse Zee per rijtuig laat brengen, in 24 uren van Jerusalem naar Kerk komen. Het is niet gemakkelijk geweest een stoomboot op de Doodse Zee in de vaart te brengen, omdat het zware zoute water van dat meer noodzakelijk maakt, dat het vaartuig, hetwelk het bevaaren moet, met veel ballast van lood bezwaard wordt.

Kerk werd oudtijds Kir Moab genoemd en was een versterkte stad in Moab.

De Fransche theologische studenten te Genève toonen grooten afkeer om de colleges der behoudende hoogleraren Frommel en Martin bij te wonen; zelfs willen zij niet eens gehoor geven aan de invitatie van professor Frommel, die de studeerende jongelingschap rondom zijn huiselijke haard zoekt te vergaderen. Wel bezoeken zij zeer ijverig de colleges van de modernen hoogleraar Balvaine, waar Paulus belachelijk wordt gemaakt door van hem als »Mijnheer Paulus" te spreken, die volgens Z. H. G. niets van het onderwijs van Jesus begrepen heeft. Ook in andere opzichten geven de Fransche studenten te Genève reden tot klacht, en zij, die daarop hebben toe te zien, schijnen er zich niets van aan te trekken.

WINCKEL.

Door Kinderen.

TWEELELE BEDE.

XVII.

Ook nu zwommen en dardelen er weer honderden visschen door het water. Walter zat het een poos aan te kijken, maar toen kon hij niet langer zoo stil toezien. De schildpad was schoon op, voor zoover 't vleesch niet was bedorven, en hoe lekker zoo mischen zoo'n visch smaken. »Wacht", dacht hij, »ik moet het toch nog eens beproeven er een te krijgen". Hij sloeg nu stil vlak bij 't water. Een visch kwam dichtbij, hij hief zijn stok op, sloeg toe en ... de stok plaste diep in 't water, maar de visch was weg en voor 't oogenblik al de andere ook.

Doch onze vriend had tijd en geduld. »Ik ben te driftig geweest", sprak hij bij zichzelf. Zoo wachtte hij dan een poos, en zoodra er weer een dichtbij kwam, liet hij het dier even voorbij zwemmen, en sloeg er toen met alle kracht op los. Ditmaal was 't raak. Het beest spartelde een oogenblik en zonk toen. Doch 't water was hier, als gezegd, zeer ondiep. 't Viel Water gemakkelijik den visch te grijpen en met een schreeuw van vreugd over de gelukte vangst legde hij zijn buit naast zich neer.

't Was een breede, platte visch, waarvan hij den naam volstrekt niet kende. Doch daarover peinsde hij nu niet; wel over de vraag of het beestje eetbaar en smakelijk zou wezen. Rauwe visch te eten leek hem zeer weinig, maar hoe zou hij aan vuur komen? Al tweemaal had hij beproefd met zijn staal en een steen vonken te slaan, en die op de bladeren te laten vallen. Doch 't was hem zelfs na uren werk niet gelukt de bladeren af 't branden te krijgen. Denklijk waren ze niet droog genoeg. Hoe 't zij, op 't oogenblik gunde hij zich geen tijd daarvoor lang te denken. Hij had wel eens gezien, dat men visch droogde in de zon. Zoo goed als ging maakte hij het dier open, haalde er uit wat hem niet aanstond, en bracht toen zijn visch een eindje den kalen heuvel op, in wier holte hij woonde. Het geeste van den berg was bij dat gloeiend heil in den zonneschijn. Zoo de visch ergens drogen kon, dan zeker daar.

Vol hoop op een smakelijk ontbijt ging onze vriend den volgenden morgen reeds vroeg wegopwaarts, gelijk hij trouw iederen ochtend deed, al had hij nog geen enkele maal een schip mogen bespeuren.

Nu echter wachtte hem nog een andere teleurstelling. Wel was de visch niet weggeswommen, dien hij te drogen had geleid, maar toen hij hem opnam, in de hoop iets eetbaars te hebben, was het alsof hij een plank aangreep. De visch was namelijk in de felle zon maar al te goed gedroogd, doch zoo nu wel eerst als een stokvisch gebukt hebben moeten worden, en doorwekt en gekookt, om eetbaar te zijn.

Moedeloos wierp Walter den visch weg en ging voorwaarts. Daar spatelden weer de visschen. Doch wat baatte het hem? Mismoedig liep hij voort, toen hij, in den zak tastend, zijn vuurstaal voelde. De gedachte kwam bij hem op, of het toch niet mogelijk zou zijn, al was 't hem ook al telkens mislukt, vuur te maken.

Zoo gezegd zoo gedaan. Hij liep naar het bosch, zocht de droogste takjes en bladeren die hij kon vinden en spoedde zich toen naar zijn schuilplaats, na ook een paar meenen te hebben opgegrapt, die bij 't vuurstaal dienst konden doen. Op een beschutte plek spreidde hij de bladeren uit en begon nu met het staal vuur te slaan. 't Gelukte hem ook vonken te krijgen, doch ze vervlogen lang vóór ze de bladeren konden bereiken. Na een uur was hij te moe om voort te gaan. Hij rustte een poos en begon toen opnieuw. En zie, ditmaal ging 't beter. Een paar groote vonken vielen op de bladeren en ... deze vatten vuur. Snel bukte Walter zich en blies uit alle macht. Hij zag hoe de bladen verschrompelden en er gaten in brandden, en blies voort uit alle macht, tot hij een vlammetje bevoerde. Nu was het spel gewonnen. Hij wierp een paar droge takjes voorzichtig in de »vlam"; zij begonnen te knetteren en weldra flickerde het vuurtje vroolijk op.

VAN ONZE NAMEN.

III.

Een derde manier, waarop iemand aan zijn naam kon komen is naar de plaats waar hij woonde, de plek die hem behoorde, 't gebied waar hij meester was.

We zagen reeds hoe groote heeren hun »van" daaraan dankten, dat ze een of meer plaatsen hadden die onder hun gezag stonden of die hun behoorden. Zoo vinden we van Egmond, van Hoorne, van Buren, van Oostervant, van Wassenaar, Velen dragen nu nog zulke namen, al hebben zij de bezittingen niet meer. Ja, bij onze Deutsche buren wordt dat »von" (van) vóór den naam nog altijd beschouwd als bewijs van hooge afkomst, althans bij velen.

Doch al draagt thans ook menig geringe di »van" in zijn naam, 't kan ook best wezen, dat hij van geen hooge »komst" is. Vaak toch werden ook eenvoudige lieden enkel onderscheiden door te zeggen dat zij waren b.v. »van" Berkel, Putten, Essen, Ommeren enz. D. w. z. daar woonden zij. Mij zijn de voorbeelden bekend, dat in een plaats of er vlak bij menschen wonen, die niet zoo heeten als die plaats met »van" er voor. Zij zijn uit geslachten, die niet van verhuizen houden.

Maar niet altijd was 't juist een stad of dorp waar iemand naar aangeduid werd. Hij kon wonen op of bij een berg, een heuvel, een weide enz. Zijn huis kon staan bij een eik, een berk, een meer, een toren, op een brink, in een hof, in een dal. En als nu de vrienden even nadenken, zullen zij zelf zien, hoe duizenden namen daaruit zijn te verklaren, al is, als gezegd, de spelling soms zeer verschillend.

Oudtijds hadden in de steden en dorpen de huizen geen letters of nummers; op de adressen van brieven stond b. v. Keizersgracht bij de »Zon" (een kerk), Looiersgracht over 't Engelsche Weeshuis enz. Velen echter onderscheidden hun woning door een uithangbord. Soms stond daarop hun beroep vermeld, b. v. draaijer, smid. Ook wel iets dat er aan herinnerde, b. v. bij een bonthandelaar »de witte beer", bij een slachter »het vette varken" enz. Soms dienden 't opschrift en de afbeelding alleen om de aandacht te trekken, vooral bij herbergen, drinkwinkels en broerijen, vaak bij looterijen, scheepstimmerweren enz. Die heetten dan niet als nu nog, de Leeuw, de Gouden Ploeg, de Egel, de Polak enz.

Nu is het zeer begrijpelijk, dat zulke opschriften mettertijd ook gebruikt werden om de bewoners of eigenaars van de huizen aan te duiden, en zoo is best te verklaren, dat er menschen zijn die de Lesuw, de Beer, van der Valk, de Haas, Engel, van der Ploeg enz. heeten. Ja, 't gebeurde vaak, dat een geheele straat of steeg of gang zijn naam kreeg van die er woonden of van hun uithangborden. In den Bijbel lezen we reeds van de Bakkersstraat; te Amsterdam is een Looierstraat, ja ook een Dubbelde-worststeeg en een Hamelersgang. (Dit laatste natuurlijk niet naar een vak). 't Kwam zelfs voor, dat iemand genoemd werd naar een of andere uitdrukking die hij veel gebruikte. In oude jaarboeken vond ik iemand vermeld, die heette »jonge Jan, doet er niet toe."

Advertentiën.

Voor de vele bliken van belangstelling bij ons Zilveren Huwelijksfeest ondervonden, betuigen wij onze oprecht dank.

H. KLEINHOUT
en Echtgenoot.

Arnhem, 26 Mei 1897.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissienaris in Edoeten,
Prinsengracht bij de Prinsensstraat,
No. 157,
AMSTERDAM.

TE KOOP:

E Voto Dordraeno, net ingebonden in 4 deelen en een exempl. Biblia Statenvertaling, beide door Dr. A. KUYPER, voor aannemelijke prijs. Franco brieven, lett. K., Bureau Herant.

VERSCHEENEN:

De Zeeslag bij Kijkduin.
GEDICHT
VAN

J. A. WORMSER.

Prijs f 0.50.

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria.

HENRY,
COMMENTARY HOLLY BIBLE.

6 groot royaal 80. deelen, gellustreerd en in nette stempelbanden. Prijs (met elegant eikenhouten kistje) f 32.50.

Voor andere, goedkoopere edities, in prijzen van f 20.— tot f 30.—, vraag men s. v. pl. nadere inlichtingen en zicthouding.

Kampen.

J. H. KOK,

Antiquarische Boekh.

F. LION CACHET,
Een jaar op reis
in dienst der Zending.

Met 90 ILLUSTRATIËN en KAARTEN.

Prijs f 5.25.

In fraalen stempelband f 6.75.

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

P. VAN EIJK.
Firma JOHANNES KRAMER & Co.

DAN 15—17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PHILANTHROPEN en BELEENINGEN. Nemen gouden DEPOSITO 1 1/2 p.c. onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

ELECTRISCHE DRUKKERIJ, Amsterdam.

Verder dienen we wel hierop te letten als we vele namen willen verklaren:

Wij Nederlanders zijn, gelijk vele volken in Europa, een »gemengd volk". We zeggen wel dat we afstammen van de Batavieren, maar het zal den meesten lezers wel gaan als mij, dat ze niet weten welke Batavier hun voorvader is geweest. Er zijn onder ons ook veel Friezen en heel wat Saksen en Franken. Later kwamen daarbij Duitschers, Franschen, Engelschen, Joden uit Z.-Europa en uit midden Europa, ja zelfs menschen uit nog veel verder streken. Terecht zei een dichter, sprekend van Amsterdam — 't is twee eeuwen geleden —:

»Hier treft de Moor den Pool, de Turk den Spanjaard aan."

Uit afstammelingen dus van vele volken bestaat het ons. Menigen weet het nog, dat zijn overgrootvader b. v. een Duitscher was, of dat zijn geslacht indertijd om des geloofs wille uit Frankrijk vluchtte. Wat daaruit nu voor de namen volgt zullen we zien.

CORRESPONDENTIE.

P. J. de B. te S. Antwoord volgt.

HOOGENSTRAAL.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Almkerk, L. Bouma, te Emienkamp (Gr. Benheim). — Gouda B. H. Wagenaar, te Arnhem. — »Gravenhage B. D. Ringa, te Oudehoorn. — Hattum, W. Breukelaar, te Halweg. — Ooltgenspleat, P. Warmenhoven, te Alblasdard B. — Ottoland, C. Stokette, te B. Bolnes. — Stiens, R. P. Haan, cand. te Scheemda.

AANGENOMEN: Berkel en Rodenrijs, C. Oranje, cand. te Middelburg.

BEROEPEN: Voor Hattum, M. Meindertsma, te Oudekerk. — Monster, Oversteek, Markten, Veere, Oostkapelle en Bleiswijk, C. Oranje, cand. te Middelburg. — Enkhuizen, J. H. Donner Jr., te Nieuw-dorp. — Westmaas, R. P. Haan, cand. te Scheemda.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Grijskerke (d. Middelburg), A. Dekker, cand. te Bliervliet. — Ristum (d. Middelburg) en Zwaagwestende c. a. H. P. Stegenga, cand. te Assen. — Souburg, J. Willemsen, te Kruiningen. — Overschie, W. van der Waal Jr., te Wijk bij Heusden. — Holthum en Ballum, J. P. Eringa, te Oostervant. — Katwijk (vac. Oortuys), S. Dijkstra, te Hilversum. — Hellewou (gem. Hattum), W. Hellemans, cand. te Utrecht. — Buren (toez.), D. Jacobsen, te Ter Horne (Fr.). — Roermond, N. J. Telders, te Oosterwijk. — Oostervant, G. Brink R., te Oostervant. — Wilhelmstad, J. P. F. Loeff, cand. — Rozenburg, P. J. Kromsigt, cand. te Scherpenisse.

AANGENOMEN: Nijmegen, W. Haverkamp, te Purmerend. — Reitsum, Genuin en Lichtaard, G. J. Antink, te Parrega. — Vinkeveen, C. de Hoogh, te Uithuizen.

BEROEPEN: Helkop, J. A. Hoekema, cand. te Groningen. — Oostervant, J. de Hoog, te Deltzijl. — Schore c. a., Cats, Rithem, H. F. Stegenga, cand. te Assen. — Hoogloosd en Eersel, W. G. van Doorne W.K.J., te Ingen. — Kraaieland, H. Oldeman, te Oudekerk (Duiveland). — Oudeschild, P. J. Proost, te Koog a/d Zaan. — Bruchem en Kerkwijk, W. van der Waal Jr., te Wijk bij Heusden. — Wazepe, C. W. A. Nonhebel, te Harmelen. — Elburg, P. Bongers, te Kamerik. — Renesse en Noordwelle, J. ten Bruggenkatte L., te Lobith.

VEREENIGING

„Dr. Scheurer's Hospitaal."

Bij den heer De Moen, Quaestor Missionis, zijn enkele genaaid geederen ingekomen voor Dr. Scheurer's Hospitaal. Daar het Bestuur onzer Vereeniging echter van Dr. Scheurer zelven modellen en stalen ontving, waarnaar alle geederen moeten vervaardigd worden, verzoeken wij beleefdijk hiernaar bij ons te willen informeren, aangezien het genaaid anders onbruikbaar is.

J. H. KUYPER, President.

173 Prins Hendrikade, Amsterdam.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributie:

Door het Local Comité Amsterdam afrekening f 224.65; door den heer D. Scheepma te Schotens f 5.50; door Dr. W. Folkerts te Nieuw-Zijl f 3.

Aan Collecten: (voor de Theologische faculteit). Van de Geref. kerk te Spijkenisse f 8.75; van idem te Oud-Beerland f 3.50; van idem te Almeloo f 7.07; van idem te Deventer A f 7.69; van idem te Deventer B f 3.25; van idem te Enschede A f 13.21; van idem te Enschede B f 18.18; van idem te Eindhoven f 2.25; van idem te Hengelo f 3.16; van idem te Holten f 1.77; van idem te Nijverdal f 11; van idem te Oist B. (1/2 collecte) f 25.61; van idem te Oist A f 2.10; van idem te Rijssen f 4.47; van idem te Vriesen f 1.20; van idem te Wierden f 1.95; van idem te Wijhe f 3.08; van idem te Elburg B f 3.35; van idem te Harderwijk B f 10.05; van idem te Nunspeet f 10.54; van idem te Oldebrak f 4.70; van idem te Putten f 8.25; van idem te Wezep f 8.30; van idem te Arnhem (halve collect